

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Дискваліфікація Трампа, подарунок Польщі росії. Огляд російських фейків за 1–7 жовтня 2025 року. – Олексій Півторак](#)

Мовні питання

[У Києві вперше вручили премію «Хвиля / Dalga» за популяризацію української та кримськотатарської мов. – Ганна Тимошенко](#)

[Мовна омбудсменка отримала на 27% більше скарг ніж торік: найбільше – на відсутність української на сайтах. – Анна Коваленко](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[УІНП оприлюднив переліки осіб та подій, що містять та не містять символіку російської імперської політики. – Олександр Кравченко](#)

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

[У Львові демонтували пам'ятну дошку режисерці Ларисі Шепітько: після розголосу у міськраді пообіцяли встановити нову. – Катерина Кадакова](#)

[Металеве панно, яке демонтували на Соборній у Рівному, створив художник, який входить до топ-20 акварелістів світу](#)

[У Рівному створили комісію для огляду муралів та збереження об'єктів монументального мистецтва](#)

Арттерапія

[Захисник «Азовсталі»: Для мене контекст мистецтва під час війни – це найважливіше. – Альбіна Трубенкова](#)

Театр

[Оголосили переможців фестивалю-конкурсу осучасненої української класичної драматургії на Закарпатті](#)

[Виставу театру Франка тепер можна послухати на Радіо Культура. – Оксана Заблоцька](#)

[Як театр стає інструментом суспільного діалогу й привертає увагу до важливих тем. – Ярослава Кравченко](#)

Музика

НАОНІ Оркестра представить у Львові програму «Рок-хіти та саундтреки». – Ольга Максим'як

Візуальні мистецтва

TABBY, RABBY: ЗАГУБЛЕНЕ ЛИСТУВАННЯ

«Я проблема тут.?» У Києві відбудеться масштабний виставковий проєкт про жінок за участі 41 художниці. – Катерина Кадакова

В Одесі відкрили виставку сучасного мистецтва «Від припливів до відпливів» про море та його дослідження

До Дня міста і Дня захисників: у Запоріжжі знову показали «Хроніки Сили». – Ганна Тимошенко

Біля посольства Чехії з'явився мурал з гелікоптером, який чехи подарували ГУР

Кіномистецтво. Кінопрокат

Андрій Терентьєв: про жовтневі кінофестивалі та нові стрічки. Твій щомісячний кіногід. – Андрій Терентьєв

Незалежне. Поетичне: чому варто йти дивитися українську ретроспективу на Київському тижні критики. – Марічка Максимець

Оголосили учасників міжнародного конкурсу повнометражних фільмів «Молодість»: хто у списку. – Яна Качковська

«Ручна робота і ніякого штучного інтелекту»: режисер Павло Остріков розповів про фільм «Ти – космос», що здивував українську кіноспільноту. – Ярослав Підгора-Гвяздовський

«Ти – космос» Павла Острікова: любов, що водить сонце й зорні стелі. – Дмитро Десятерик

«Всі відтінки спокуси» з Дантесом і зіркою «Кави з кардамоном» Оленою Лавренюк: коли прем'єра. – Ольга Паньків

Декоративно-ужиткове мистецтво

«Це документ, який говорить про силу нашої держави»: про новий вишитий фоліант розповіла мисткиня з Рівного. – Юлія Савчук, Ірина Данильчук

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Прем'єра вистави та виступи артистів: у Луцьку святкуватимуть 20-річчя інклюзивної організації

Просвітництво

«Казимир Малевич уже повернувся в Україну»: у Музеї Корсаків презентували фільм і провели лекцію про художника

[Костянтин Зоркін презентуватиме в Харкові нову освітню програму. – Антон Малиновський](#)

Література. Книговидання

[BookFogum порахував своїх відвідувачів наживо і в онлайні](#)

Музейна справа

[Як Київська картинна галерея пропонує говорити про тіло – виставка «Кров з молоком». – Анастасія Курінська](#)

[У Львові відкрилася виставка «Спочатку було Слово»](#)

[У Рівному обговорили музейну справу Волинського краю](#)

[У британському Музеї Вікторії та Альберта досліджуватимуть ворота з Києво-Печерської лаври: як вони там опинились. – Анастасія Курінська](#)

Охорона культурної спадщини

[Австралія передала Україні незаконно вивезені предмети археології. – Таня Матяш](#)

[ГУР оприлюднило дані про понад 170 українських культурних цінностей, викрадених росією. – Дар'я Тарасова](#)

Бібліотечна справа. Читання

[У Львові відродили бібліотеку видань про архітектуру, дизайн і мистецтво](#)

[Читання vs слухання: два шляхи до однієї книги. – Віктор Круглов](#)

Авторське право

[«Дикі танці» та «Пупсик»: співачка з В'єтнаму без дозволу виконує переклади пісень Руслани і Тіни Кароль. – Валерія Буняк](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Дискваліфікація Трампа, подарунок Польщі росії. Огляд російських фейків за 1–7 жовтня 2025 року. – Олексій Півторак

Пропагандисти поширювали фейки про нібито плани України атакувати Придністров'я та Калінінградську область, провокації проти НАТО з використанням дронів, маніпуляції стосовно позиції Польщі щодо Балтійського моря, вигадані заяви європейських лідерів про поразку України, а також підроблені новини про «дискваліфікацію» Дональда Трампа комітетом, який присуджує Нобелівську премію. Докладніше:

<https://detector.media/monitorynh-internetu/article/244710/2025-10-08-dyskvalifikatsiya-trampa-podarunok-polshchi-rosii-oglyad-rosiyskykh-feyktiv-za-17-zhovtnya-2025-roku/>

Мовні питання

У Києві вперше вручили премію «Хвиля / Dalga» за популяризацію української та кримськотатарської мов. – Ганна Тимошенко

6 жовтня у Києві вперше вручено премію «Хвиля / Dalga», що покликана відзначати тих, хто популяризує українську та кримськотатарську мови за кордоном. Нагороду засновано в межах Міжнародного форуму культурної дипломатії, організованого Українським інститутом за підтримки Міністерства закордонних справ України. За почесне звання борців за слово змагалися 44 номінанти з 18 країн світу. Лауреатки: М. Єнкала – викладачка української мови в Університетському коледжі Лондона; Н. Сеїдаметова – викладачка кримськотатарської мови у Стамбульському університеті. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/59573/u-kyievi-vpershe-vruchyly-premiyu-hvylya-dalga-za-populyaryzaczuyu-ukrayinskoyi-ta-krymskotatarskoyi-mov/>

Мовна омбудсменка отримала на 27% більше скарг ніж торік: найбільше – на відсутність української на сайтах. – Анна Коваленко

Від початку року Уповноважений із захисту державної мови отримав 2227 скарг від українців на порушення законодавства. Це на 27% більше, ніж за аналогічний період минулого року (1633). Статистикою за три квартали 2025 року поділилася мовна омбудсменка О. Івановська. Уповноважена відзначила, що найбільше порушення стосувалися: відсутності української версії сайтів – 26% (574 звернення); мови зовнішньої реклами та вивісок – 20% (443 звернення); порушень під час безпосереднього обслуговування – 18% (397 звернень); сфери освіти – 7% (145 звернень); сфери культури – 5% (112 звернень); порушень у медичних закладах – 4% (93 звернення). Крім того, скарги стосувалися інформації про товари та послуги (на етикетках, чеках, меню), порушень у сфері медіа, транспорту, книговидавництва, спорту та інших галузях. За даними омбудсменки, найбільше скарг надійшло з Києва – звідти отримано 39% звернень (870). Також на порушення мовного законодавства часто скаржилися в Одеській (339 звернень), Харківській (286 звернень) та Дніпропетровській (201 звернення) областях. Докладніше:

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

УІНП оприлюднив переліки осіб та подій, що містять та не містять символіку російської імперської політики. – Олександр Кравченко

Зазначається, що ці переліки складаються на підставі фахових висновків Експертної комісії та УІНП, що були надані з власної ініціативи або за зверненнями органів влади, юридичних осіб і громадян. «Вони не є вичерпними і будуть доповнюватися новими даними про осіб та події періодів московського царства, російської імперії, російської держави, РСФРР, СРСР та сучасної російської федерації», – наголосили в УІНП. Основною метою оприлюднення переліків є сприяння органам місцевого самоврядування під час реалізації Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії», а також ознайомлення громадськості. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/10/07/700392_uinp_oprilyudniv_pereliki_osib.html

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

У Львові демонтували пам'ятну дошку режисерці Ларисі Шепітько: після розголошу у міськраді пообіцяли встановити нову. – Катерина Кадакова

У Львові «з огляду на численні звернення громадськості» демонтовано меморіальну таблицю видатній українській кінорежисерці Л. Шепітько. «Після демонтажу меморіальну таблицю перевеземо на експонування на територію Меморіального музею тоталітарних режимів „Територія терору”», – повідомили у Галицькій райадміністрації. Це рішення обурило українців. Зокрема, старший науковий співробітник відділу археології Інституту українознавства імені Івана Крип'якевича, доктор історичних наук М. Бандрівський назвав дії львівської влади «рагульством». «Це ж яким треба бути відбитим галицьким хрунем, щоби аж так не знати і не поважати українську культуру і дати наказ про знищення цієї меморіальної дошки Л. Шепітько!.. (офіційна причина демонтажу – „...невідповідність критеріям для вшанування, пов'язана з приналежністю діячки до радянського культурного простору...”). Адже фільми Шепітько майже не допускали на радянський екран, бо вони були надто європейськими. Так, Шепітько була радянською кінорежисеркою. А якою ще вона могла бути у той час?..» – написав він на своїй сторінці у Facebook. У відповідь заступник львівського міського голови А. Москаленко пояснив, що йдеться «не про зняття, а про заміну таблиці». «На жаль, рішення щодо цієї таблиці ми неналежно прокомунікували. Через це виникло багато дискусій. Хочу одразу уточнити: йдеться не про зняття, а про заміну таблиці. Ми ще не відновлювали фасад, оскільки плануємо встановити нову таблицю. Пам'ятну таблицю демонтували – але лише тому, що на ній були згадані радянські нагороди та формулювання як головна заслуга, які не відповідають сучасному баченню та історичній правді. Ми не відмовляємося від вшанування Шепітько. Навпаки – плануємо встановити нову таблицю, яка гідно розповідатиме про неї

як про видатну українську режисерку», – запевнив він. За словами Москаленка, у новому варіанті збережуть акценти на внесок Шепітько у розвиток українського кінематографа та підкреслять її зв'язок із Львовом. «Таблицю буде виконано за оновленим міським брендбуком – у єдиному стилі з новими пам'ятними таблицями, які зараз розробляє Львівська міська рада», – додав посадовець. Докладніше:

<https://divoche.media/2025/10/07/u-lvovi-demontuvaly-pam-iatnu-doshku-rezhysertsy-larysi-shepitko-pislia-rozgholosu-u-miskradi-poobitsialy-vstanovyty-novu/>

Металеве панно, яке демонтували на Соборній у Рівному, створив художник, який входить до топ-20 акварелістів світу

У Рівному з фасаду будинку на вулиці Соборній, 15, демонтовано металеве панно, автором якого є рівненський художник світового рівня О. Бобришев, повідомила блогерка Е. Етінджер, котра досліджує модернізм в українській культурі. Металеве панно створено ще у 1980-х роках. Воно належить до серії декоративних металевих панно, які прикрашали громадські будівлі міста. Автор наголосив, що ці твори не містили жодної ідеологічної символіки, а вирізнялися складними формами, цікавими композиційними рішеннями та високим художнім рівнем. «Дякую місту, що попросили зняти панно цілим і забрали на зберігання», – зазначила блогерка. Раніше було демонтовано ще дві роботи – одне панно з фасаду ліцею № 15, де, за словами представників установи, зображено «радянських голубів», а також декоративний градусник. Бобришев – знаний рівненський митець, який входить до топ-20 найкращих акварелістів світу. Його творчість представлено на міжнародних виставках та в приватних колекціях у різних країнах. Долю демонтованого панно вирішить новостворена комісія з питань монументального мистецтва при Рівненській міській раді, яка нині проводить огляд і оцінку подібних об'єктів у межах громади. Джерело:

<https://rivne.rayon.in.ua/news/840425-metaleve-panno-yake-demontuvali-na-soborniy-u-rivnomu-stvoriv-khudozhnik-yakiy-vkhodit-do-top-20-akvarelistiv-svitu>

У Рівному створили комісію для огляду муралів та збереження об'єктів монументального мистецтва

У Рівному відбулося чергове засідання комісії з питань найменування міських об'єктів топоніміки, встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та анотаційних дощок. До її завдань входить обстеження пам'ятних елементів, складання актів із фотофіксацією, визначення технічного стану та власників (за наявності). На основі цих даних члени комісії розроблять рекомендації щодо подальшої долі кожного об'єкта – реставрації, збереження, демонтажу або переміщення. До роботи комісії можуть долучатися представники громадських організацій, мистецького середовища, архітектори та незалежні експерти. Саме після засідання новоствореної комісії стане відомо, чи буде розміщено мурал на честь загиблого воїна Т. Давидюка на будинку на вулиці Соборній, 15. Докладніше:

<https://rivne.rayon.in.ua/news/840418-u-rivnomu-stvorili-komisiyu-dlya-oglyadu-muraliv-ta-zberezhennya-obektiv-monumentalnogo-mistetstva>

Арттерапія

Захисник «Азовсталі»: Для мене контекст мистецтва під час війни – це найважливіше. – Альбіна Трубенкова

Фестиваль ветеранської культури «Коло ветеранів» організовано Українським ветеранським фондом Міністерства у справах ветеранів. Подія об'єднала військових, ветеранів і цивільних – людей, які розуміють, що культура може бути інструментом відновлення та діалогу. У програмі були фотовиставки, покази документальних фільмів, літературні читання та хореографічні перформанси. Усі напрями об'єднує головна ідея – інтеграція ветеранів у культурний простір, адаптація військових до цивільного життя через культуру. Докладніше:

<https://socportal.info/ua/news/zakhisnik-azovstali-dlya-mene-kontekst-mistetstva-pid-chas-viini-tce-naivazhlivishe/>

Театр

Оголосили переможців фестивалю-конкурсу осучасненої української класичної драматургії на Закарпатті

У Закарпатському обласному театрі драми та комедії міста Хуст підбили підсумки цьогорічного Відкритого фестивалю-конкурсу осучасненої української класичної драматургії «Відгомін Вічності: українська класика сьогодні». Переможцями стали: «Краща вистава» – химерна драма-містерія «MAVKA лісова» (Закарпатський обласний театр драми та комедії); «Краще режисерське втілення» – Т. Погребняк за виставу «Gogol.Love.Ua» (Дитячий музичний народний театр «FantaziaNew», Київ); «Краща сценографія» – Л. Душина за сценографічне рішення вистави «MAVKA лісова» (Закарпатський обласний театр драми та комедії); «Краще виконання жіночої ролі» – К. Якубик-Гамага за роль Марусі Кайдашихи у виставі «Кайдашева сім'я» (Закарпатський академічний обласний український музично-драматичний театр ім. братів Ю.-А. та Є. Шерегіїв); «Краще виконання чоловічої ролі» – В. Шершун за роль Омелька Кайдаша у виставі «Кайдашева сім'я» (Закарпатський академічний обласний український музично-драматичний театр ім. братів Ю.-А. та Є. Шерегіїв); «Краще музично-пластичне вирішення» – вистава «Gogol.Love.Ua» (Дитячий музичний народний театр «FantaziaNew», Київ). Спеціальну відзнаку журі «За відданість і збереження національної ідентичності в театрі ляльок» отримав Херсонський академічний обласний театр ляльок. Джерело:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/840420-ogolosili-peremozhtsiv-festivalyu-konkursu-osuchasnenoi-ukrainskoi-klasichnoi-dramaturgii-na-zakarpatti>

Виставу театру Франка тепер можна послухати на Радіо Культура. – Оксана Заблоцька

На «Радіо Культура» відбулася прем'єра радіоверсії вистави «Грек Зорба» від Національного академічного драматичного театру імені Івана

Франка. Постановку презентовано в етері програми «Вистава без антракту». Режисером-постановником вистави став народний артист України, лауреат Шевченківської премії В. Малахов. Музику до неї створив композитор І. Небесний. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1133596-vistavu-teatru-franka-teper-mozna-posluhati-na-radio-kultura/>

Як театр стає інструментом суспільного діалогу й привертає увагу до важливих тем. – Ярослава Кравченко

Директорка та засновниця «Дикого театру» Я. Кравченко розповідає про те, чому вистава може впливати сильніше, ніж соціальна реклама, як театр працює з гострими темами та де проходить межа між мистецтвом і пропагандою. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/244690/2025-10-07-yak-teatr-staie-instrumentom-suspilnogo-dialogu-y-pryvertaie-uvagu-do-vazhlyvykh-tem/>

Музика

НАОНІ Оркестра представить у Львові програму «Рок-хіти та саундтреки». – Ольга Максим'як

20 жовтня у Національному драматичному театрі ім. Марії Заньковецької виступить Національний оркестр народних інструментів України з програмою «Рок-хіти та саундтреки». Завдяки понад 40 народним інструментам – від бандури, цимбалів і кобзи до трембіти, дрімби та зозульок – знайомі мелодії зазвучать по-новому. Докладніше:

https://zaxid.net/naoni_orkestra_predstavit_u_lvovi_programu_rok_hiti_ta_sa_undtreki_n1620777

Візуальні мистецтва

TABBY, RABBY: ЗАГУБЛЕНЕ ЛИСТУВАННЯ

У київських галереях «РА» (10 жовтня) та «СОБІАРТ» (11 жовтня) відкриваються дві виставки Tochi us LLC, S.Titova в рамках проєкту «Загублене листування». Докладніше у відео:

<https://mitec.ua/tabby-rabby-zagublene-lystuvannya/>

«Я проблема тут.» У Києві відбудеться масштабний виставковий проєкт про жінок за участі 41 художниці. – Катерина Кадакова

16 жовтня в Центрі сучасного мистецтва М17 відкриється виставковий проєкт «Я проблема тут.», що досліджує досвід жінок у реальності війни та виклики, з якими вони стикаються у суспільстві й культурі. Кураторкою проєкту виступила мультидисциплінарна художниця, архітекторка, перформерка М. Куліковська. До експозиції увійшли роботи 41 художниці з різних поколінь, регіонів, досвідів: від кримських і київських до тих, хто мешкає в еміграції чи на фронті. Докладніше:

<https://divoche.media/2025/10/07/ya-problema-tut-u-kyievi-vidbudetsia-masshtabnyy-vystavkovyy-proiekt-pro-zhinok-za-uchastiu-41-khudozhnytsi/>

В Одесі відкрили виставку сучасного мистецтва «Від припливів до відпливів» про море та його дослідження

У Музеї сучасного мистецтва Одеси днями відкрито виставку «Від припливів до відпливів», що поєднує науку та мистецтво. Проєкт розповідає про роль моря в житті людини, його дослідження та відновлення зв'язку з морем, порушеного війною. Вибір Одеси як локації для експозиції символічний: місто народжене морем, звідси вирушали великі океанографічні експедиції та перші українські антарктичні місії. Нині через повномасштабне вторгнення РФ доступ до Чорного моря та навігація до інших морів обмежені. Під час підготовки виставки науковці провели лекції для художниць, розповідаючи про історію експедицій Українського наукового центру екології моря та Інституту морської біології НАН України, а також сучасні дослідження у Південному океані. Експозиція включає інсталяції восьми мисткинь: обернену перспективу, конструкцію з водоростей, що тримають каміння, листи, заростаючі морськими мікроорганізмами, фото Чорного моря та дронів, чашки Петрі з мікроорганізмами як символ маленького соціуму. Докладніше:

<https://odesa.rayon.in.ua/news/840329-v-odesi-vidkrili-vistavku-suchasnogo-mistetstva-vid-pripliviv-do-vidpliviv-pro-more-ta-yogo-doslidzhennya>

До Дня міста і Дня захисників: у Запоріжжі знову показали «Хроніки Сили». – Ганна Тимошенко

До Дня Запоріжжя та Дня захисників і захисниць України на острові Хортиця презентовано оновлену світлову інсталяцію «Хроніки Сили». Її автор – знаний світлодизайнер із Дніпра М. Каблука – вже не вперше перетворює культурні простори на живу виставу світла й сенсів. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/59484/do-dnya-mista-i-dnya-zahysnykiv-u-zaporizhzhiznovu-pokazaly-hroniky-syly/>

Біля посольства Чехії з'явився мурал з гелікоптером, який чехи подарували ГУР

Біля посольства Чехії в Україні, що у центрі Києва, з'явився мурал з гелікоптером Black Hawk, який придбано за донати чеських громадян та передано Головному управлінню розвідки. Докладніше:

<https://zakordon.rayon.in.ua/news/840347-bilya-posolstva-chekhii-zyavivsyamural-z-gelikopterom-yakiy-chekhi-podaruvali-gur>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Андрій Терентьєв: про жовтневі кінофестивалі та нові стрічки. Твій щомісячний кіногід. – Андрій Терентьєв

Автор розповідає про головні кіноподії жовтня, нові зйомки та книгу, яка відкриває завісу над світом кінематографа. Докладніше:

<https://lyuk.media/behind-city/cinema-ukraine-oct-2025/>

Незалежне. Поетичне: чому варто йти дивитися українську ретроспективу на Київському тижні критики. – Марічка Максимець

16–22 жовтня у кінотеатрі «Жовтень» відбудеться 9-й фестиваль «Київський тиждень критики», який щороку збирає найцікавіші світові й українські прем'єри, а також повертає на великий екран стрічки, які вже полюбилися глядачам і критикам. Цього разу українська ретроспектива має назву «Незалежне. Поетичне» і присвячена унікальному явищу – українському поетичному кіно. Докладніше про неї:

<https://liroom.com.ua/films/ukrainska-retrospektyva/>

Оголосили учасників міжнародного конкурсу повнометражних фільмів «Молодість»: хто у списку. – Яна Качковська

Київський міжнародний кінофестиваль «Молодість» оприлюднив назви перших дев'яти повнометражних стрічок, що змагатимуться у міжнародному конкурсі цього року. До програми увійшли роботи режисерів із Бельгії, Великої Британії, України, Таїланду, Албанії, США, Іспанії, Литви, Канади та інших країн – учасники та призери Берлінале, Канн, Венеції, Локарно, Карлових Вар і Sundance. «Молодість» проходитиме з 25 жовтня по 2 листопада й стане уже 54-ю за рахунком. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1133020-ogoloseno-ucasniv-miznarodnogo-konkursu-povnometraznih-filmiv-kmkf-molodist-hto-u-spisku/>

«Ручна робота і ніякого штучного інтелекту»: режисер Павло Остріков розповів про фільм «Ти – космос», що здивував українську кіноспільноту. – Ярослав Підгора-Гвяздовський

«Українське кіно не часто звертається до наукової фантастики – жанру, який потребує не лише уяви, а й технічної досконалості. Саме тому „Ти – космос” П. Острікова став відкриттям кінофестивалів. Це перший український сай-фай, зроблений із ретельністю та масштабом, яких наш кінематограф досі не бачив». В інтерв'ю режисер розповідає про стрічку, про труднощі творення якісного кіно, затримки у фінансуванні тощо. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/pavlo-ostrikov-pro-film-ti-kosmos-interv-yu-up-310729/>

«Ти – космос» Павла Острікова: любов, що водить сонце й зорні стелі. – Дмитро Десятерик

Автор високо оцінює фільм і вважає, що Україна нарешті отримала гідний зразок кінофантастики. Докладніше у відгуку:

https://lb.ua/culture/2025/10/08/700290_ti_kosmos_pavla_ostrikova_lyubov.html

«Всі відтінки спокуси» з Дантесом і зіркою «Кави з кардамоном» Оленою Лавренюк: коли прем'єра. – Ольга Паньків

Український еротичний трилер, знятий за підтримки Держкіно, вийде у прокат 26 березня. Режисерка – І. Громозда. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/vsi-vidtinki-spokusi-film-koli-premyera-divitsya-treyler-onlayn_n2929017

Декоративно-ужиткове мистецтво

«Це документ, який говорить про силу нашої держави»: про новий вишитий фоліант розповіла мисткиня з Рівного. – Юлія Савчук, Ірина Данильчук

Конституцію Пилипа Орлика вишила на полотні рівненська майстриня О. Медведєва. Рукотворний фоліант презентовано у Рівному під час відкриття Простору креативних індустрій «Вишивані книги». Над створенням книги мисткиня працювала упродовж року. Докладніше:

<https://suspilne.media/rivne/1133000-ce-dokument-akij-govorit-pro-silu-nasoi-derzavi-pro-novij-visitij-foliant-rozpovila-mistkina-z-rivnogo/>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Прем'єра вистави та виступи артистів: у Луцьку святкуватимуть 20-річчя інклюзивної організації

10 жовтня у Волинському академічному обласному музично-драматичному театрі відбудеться святковий захід з нагоди 20-річчя громадської організації «Батьків дітей з синдромом Дауна та іншими порушеннями розвитку». За цей час ГО реалізувала десятки проєктів, спрямованих на соціальну адаптацію, творчий розвиток і самореалізацію людей із синдромом Дауна. У програмі – танцювальні й вокальні номери, вітання від партнерів та прем'єра інклюзивної вистави «Кольорова палітра», яку підготували актори театральної студії «Сонячне сійво» спільно з майстернею «ДогориДригом» під керівництвом режисерки Р. Порицької. Виставу створено цьогогоріч у межах проєкту «Відновлення», який організація реалізує за підтримки Українського культурного фонду. Вже третій рік поспіль, попри труднощі воєнного часу, організація влаштовує театральні зустрічі для творчих колективів молоді з синдромом Дауна. Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/840324-premera-vistavi-ta-vistupi-artistiv-u-lutsku-svyatkuvatimut-20-richchya-inklyuzivnoi-organizatsii>

Просвітництво

«Казимир Малевич уже повернувся в Україну»: у Музеї Корсаків презентували фільм і провели лекцію про художника

У Музеї сучасного українського мистецтва Корсаків (Луцьк) 7 жовтня відбулася лекція мистецтвознавиці З. Навроцької, присвячена художнику-авангардисту та педагогу К. Малевичу. Захід проведено у камерному форматі та було приурочено до показу фільму «Малевич» у кінотеатрі «Адреналін». Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/840584-kazimir-malevich-uzhe-povernuvsia-v-ukrainu-u-muzei-korsakiv-prezentovali-film-i-proveli-lektsiyu-pro-khudozhnika>

Костянтин Зоркін презентуватиме в Харкові нову освітню програму. – Антон Малиновський

7 жовтня харківський художник К. Зоркін презентував свою нову освітню програму, створену в межах проєкту Харківського літературного музею «Лабораторія мрій». Теми зустрічі: який сенс має навчання малюнку сьогодні; чи існують альтернативні методики, що залишалися поза офіційною художньою освітою; як ці методики пов'язані з авангардним мистецтвом тощо. Докладніше: <https://lyuk.media/news/educational-course/>

Література. Книговидання

BookForum порахував своїх відвідувачів наживо і в онлайні

Протягом 3–5 жовтня у Львові проходив 32 Львівський міжнародний BookForum. За даними організаторів, ярмарок зібрав понад 14 000 відвідувачів у Львівському палаці мистецтв. Окрім того, до понад 300 подій, які відбулися в межах літературного фестивалю, долучилися понад 20 000 відвідувачів на 23 локаціях у Львові, а також понад 17 000 – онлайн у світі. Докладніше:

<https://chytomo.com/iak-projshov-lvivskyj-mizhnarodnyj-bookforum-2025/>

Музейна справа

Як Київська картинна галерея пропонує говорити про тіло – виставка «Кров з молоком». – Анастасія Курінська

У Національному музеї «Київська картинна галерея» триває виставка «Кров з молоком», на якій представлено роботи сорока п'яти українських митців різних поколінь, котрі порушували тему тілесності у своїй практиці. В установі зазначають, що це «одне з наймасштабніших досліджень тіла в історії музею». Кураторками проєкту стали І. Хоменко та В. Щукіна. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1125941-ak-kiivska-kartinna-galerea-proponue-govoriti-pro-tilo-vistavka-krov-z-molokom/>

У Львові відкрилася виставка «Спочатку було Слово»

У Львівському музеї історії релігії відкрито виставку «Спочатку було Слово», присвячену історії людської комунікації – від перших знаків і письма до сучасного цифрового світу. Експозицію побудовано за принципом калейдоскопа: кожен з розділів – окрема мінівиставка. Від появи письма і символів до музики, як форми вислову, бібліотек і архівів; від перекладачів і пророків до цензури, слова як зброї і захисту; а також життя книги сьогодні. Вона експонуватиметься до кінця 2025 року. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/840452-u-lvovi-vidkrilasya-vistavka-spochatku-bulo-slovo>

У Рівному обговорили музейну справу Волинського краю

Днями в Рівненському обласному краєзнавчому музеї відбулася щорічна наукова конференція «Музейна справа Волині: проблеми, перспективи, інновації». Її темами були загальні тенденції розвитку музейної справи, менеджмент, диджиталізація музейних колекцій, цифрові культурні проєкти та багато іншого. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/840379-u-rivnomu-obgovorili-muzeynu-spravu-volinskogo-krayu>

У британському Музеї Вікторії та Альберта досліджуватимуть ворота з Києво-Печерської лаври: як вони там опинились. – Анастасія Курінська

У березні 2026 року у межах програми «План майбутнього» Музей Вікторії та Альберта планує відкрити три відреконструйовані Гілбертівські галереї, що збільшить їхню загальну кількість до семи. Окремий простір присвятять дослідженню нацистського та радянського мародерства. Зокрема, йдеться про дві пари срібних позолочених воріт із Києво-Печерської лаври. Згідно з інформацією музею, ворота було виготовлено приблизно у 1784 році на замовлення Духовної ради монастиря, одні з них створив О. Іщенко, а інші – Г. Чижевський. У 1930-х роках радянська влада зняла обидві пари воріт та продала їх у межах організованої торгівлі мистецтвом та старожитностями з Європою та Америкою для підтримки своєї економіки. У процесі артефакти помилково назвали російськими, а їхнє походження було заплутане. Артур Гілберт придбав їх на початку своєї колекціонерської кар'єри. У вересні 2026 року в Музеї Вікторії та Альберта заплановано конференцію, присвячену минулому і сучасності української спадщини, що розглядатиметься крізь призму матеріальної культури. Під час події увагу приділять і воротам. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1133052-u-britanskomu-muzei-viktorii-ta-alberta-doslidzuvatimut-vorota-z-kievo-pecerskoi-lavri-ak-voni-tam-opinilis/>

Охорона культурної спадщини

Австралія передала Україні незаконно вивезені предмети археології. – Таня Матяш

Міністерству культури та стратегічних комунікацій передано два предмети археології, що були незаконно вивезені з України до Австралії. Йдеться про скроневу підвіску, ймовірно доби ямної культурно-історичної спільноти III тисячоліття до нашої ери, та наконечник стріли, характерний для давньоруських пам'яток XII–XIII століть. У МЗС нагадали, що історія повернення незаконно вивезених з України до Австралії культурних цінностей розпочалася у жовтні 2023 року, коли Прикордонна служба Австралії виявила два надіслані з України пакунки, в яких були археологічні об'єкти. Після цього розпочалася перевірка щодо можливого незаконного вивезення культурних цінностей з території нашої держави, і в лютому 2025 року міністр мистецтв Австралії Тоні Берк підписав розпорядження про повернення двох археологічних предметів Україні, а в серпні цього року особисто вручив цінності послу України в Австралії В. Мирошніченку. На сьогодні Мінкультури та Міністерству закордонних справ за останні 10 років вдалося повернути в Україну низку культурних цінностей, які було викрадено під час II Світової війни, а також у 2020-х роках. Серед них: картини «Закохані» французького художника П'єра Луї Гудро та «Таємний виїзд Івана Грозного перед опричиною» українського художника М. Паніна (зі Сполучених Штатів Америки); царську грамоту Петра Першого 1708 року (з Німеччини), «скіфське

золото» (з Нідерландів) та ін. Голова МЗС А. Сибіга підкреслив, що повернення українських артефактів – це важливий компонент відновлення історичної справедливості та підтвердження історичної тяглості України. «Це особливо важливо в умовах, коли росія веде проти України геноцидну війну та намагається стерти нашу історію. Кожен повернутий історичний предмет – це частина нашої національної пам'яті та нашої ідентичності. Будемо і надалі активно працювати над поверненням та збереженням нашої культурної спадщини», – наголосив він. У Мінкультури також зазначили, що було запроваджено персональні санкції проти 15 представників російських музейних установ, причетних до незаконного обліку українських культурних цінностей, підтримки окупаційного режиму та поширення антиукраїнської пропаганди. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/10/08/700452_avstraliya_peredala_ukraini.html

ГУР оприлюднило дані про понад 170 українських культурних цінностей, викрадених росією. – Дар'я Тарасова

ГУР МО України у розділі «Викрадена спадщина» на порталі War&Sanctions публікує дані про 178 цінностей, викрадених росіянами на тимчасово окупованих територіях України. Окупанти викрали понад 140 артефактів під час незаконних археологічних розкопок у Криму – на об'єктах Південне передмістя Херсонесу Таврійського, городище Кадиківське (римський табір) та пам'ятці візантійської архітектури «Церква Іоанна Предтечі». Також росіяни вивезли 37 експонатів із Національного історико-археологічного музею «Кам'яна Могила» до музею «Херсонес Таврійський» під виглядом тимчасової виставки «Духовний світ предків у петрогліфах Кам'яної Могили» у 2023 році. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-gur-oprilyudnilo-dani-pro-ponad-170-ukrainskikh-kulturnikh-tsinnostey-vikradenikh-rosieyu>

Бібліотечна справа. Читання

У Львові відродили бібліотеку видань про архітектуру, дизайн і мистецтво

У Львові відновлено доступ до унікальної бібліотеки видань про архітектуру, дизайн і мистецтво, яка десятиліттями залишалася недоступною для широкого загалу – тепер архів отримав назву «Візарій». Загалом у ньому нарахували понад 7000 видань XIX–XXI століття. Фонд з книжок, альбомів, газет та журналів відповідної тематики формувався при Львівській спілці архітекторів із кінця 1950-х. Наразі команда працює над оцифруванням матеріалу – найцікавіші примірники вже готуються до публічного доступу. Ідея проєкту виникла з прагнення зробити діяльність Центру архітектури, дизайну та урбаністики «Порохова вежа» більш різноплановою – щоб його впізнавали не лише завдяки виставкам та архітектурному фестивалю «Вежа», а й через сталі, довготривалі ініціативи. Як зазначають організатори, в Центрі вже працювала книгарня, а команда добре знала про існування занедбаного архіву місцевої

спілки архітекторів. Тож перетворення цієї забутої бібліотеки на відкритий простір знань стало природним етапом розвитку. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-lvovi-vidrodyly-biblioteku-vydan-pro-arkhitekturu-dyzajn-i-mystetstvo/>

Читання vs слухання: два шляхи до однієї книги. – Віктор Круглов

Генеральний директор видавництва «Ранок», посилаючись на статтю журналістки, письменниці та лауреатки численних нагород Деббі Джейкоб для NewsDay, розповідає про відмінності у сприйнятті інформації при читанні й прослуховуванні аудіокниг, кожен зі своїми перевагами та обмеженнями, та радить не протиставляти ці формати, а використовувати їх обидва. Докладніше:

https://lb.ua/blog/victor_kruglov/700316_chitannya_vs_sluhannya_dva_shlya_hi.html

Авторське право

«Дикі танці» та «Пупсик»: співачка з В'єтнаму без дозволу виконує переклади пісень Руслани і Тіни Кароль. – Валерія Буняк

В'єтнамська співачка Хо Куїнь Хуонг без дозволу виконує переклади пісень Тіни Кароль та Руслани на своїх концертах. Тіна Кароль на своїй інстаграм-сторінці зауважила, що таке виконання порушує авторські права, та додала, що їй потрібен міжнародний юрист з інтелектуальної власності. Руслана Лижичко поки що публічно не відреагувала на цей інцидент. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/244711/2025-10-08-dyki-tantsi-ta-pupsyk-spivachka-z-vietnamu-bez-dozvolu-vykonuie-pereklady-pisen-ruslany-i-tiny-karol/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm